နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့
ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ စည်းကမ်းထိန်းသိမ်းရေး ဥပဒေ
(နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ ဥပဒေအမှတ် ၄/၉၅)
၁၃၅၇ ခုနှစ်၊ ဦးတန်ရူးလပြည့်ကျော် ၁၂ ရက်
(၁၉၉၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၆ ရက်)

နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့သည် အောက်ပါ ဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည် -

အခန်း (၁)
အမည်နှင့် အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်

၁။ ဤဥပဒေကို **ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ စည်းကမ်းထိန်းသိမ်းရေးဥပဒေ** ဟု ခေါ်တွင်စေရမည်။

၂။ ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့တွင် အမှုထမ်းနေကြသော ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်အားလုံးသည် မည်သည့်နေရာ အရပ်၌ ရောက်ရှိစေကာမူ ဤဥပဒေကို လိုက်နာကြရမည်။

၃။ ဤဥပဒေတွင် ပါရှိသော အောက်ပါစကားရပ်များသည် ဖော်ပြပါအတိုင်း အဓိပ္ပာယ် သက်ရောက်စေရမည် -

(က) **ဝန်ကြီးဌာန** ဆိုသည်မှာ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနကို ဆိုသည်၊

(ခ) **ဝန်ကြီး** ဆိုသည်မှာ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီးကို ဆိုသည်၊

(ဂ) **ရဲချုပ်** ဆိုသည်မှာ ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့၏ ရဲချုပ်ကို ဆိုသည်၊

(ဃ) တိုင်း သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ရဲတပ်ဖွဲ့မှူး ဆိုသည်မှာ တိုင်း သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အတွင်းရှိ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များကို ကြီးကြပ်အုပ်ချုပ်သော အရာရှိကို ဆိုသည်၊

(င) **ပြန်တမ်းဝင်အရာရှိ** ဆိုသည်မှာ ဒုတိယရဲမှူးနှင့်အထက် အဆင့်ရှိ အရာရှိကို ဆိုသည်၊

(စ) **အရာရှိ** ဆိုသည်မှာ ဒုတိယရဲအုပ်နှင့် အထက်အဆင့်ရှိသူကို ဆိုသည်၊

(ဆ) **အထက်အရာရှိ** ဆိုရာတွင် ဤဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးနှင့် ပတ်သက်၍ သုံးနှုန်းထားသည့်အခါ အရာရှိများအပြင် ရဲအရာခံနှင့် အကြပ်တို့လည်း ပါဝင်သည်၊

(ဇ) **အကြပ်** ဆိုသည်မှာ ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့တွင် အကြပ်အဆင့် လက်ရှိဖြစ်သော သူကို ဆိုသည်၊

(ဈ) **ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်** ဆိုသည်မှာ ဤဥပဒေမပြဋ္ဌာန်းမီက ဖြစ်စေ၊ ပြဋ္ဌာန်းပြီးနောက် ဖြစ်စေ ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့တွင် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ခန့်ထားခြင်းခံရသူများနှင့် ပြည်သူ့ရဲတပ်ရင်းများတွင် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ခန့်ထားခြင်းခံရသူများကို ဆိုသည်၊

(ည) **ရဲပြေး** ဆိုသည်မှာ ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့မှ ထာဝရကျောခိုင်းလိုသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ခွင့်မဲ့ထွက်ခွာသွားသော သို့မဟုတ် ၂၁ ရက်နှင့် ၄င်းကာလထက်ကြာပြီး ခွင့်မဲ့ထွက်ခွာသွားသော ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်ကို ဆိုသည်။

(ဋ) **ပြစ်မှု** ဆိုင်ရာဥပဒေတွင် အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြထားပြီးဖြစ်၍ အထက်တွင် အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြမထားသော ဤဥပဒေတွင် သုံးနှုန်းထားသည့် စကားလုံးနှင့် စကားရပ်အားလုံး၏ အဓိပ္ပာယ်သည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသော အဓိပ္ပာယ်များအတိုင်း ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

အခန်း (၂)
နစ်နာမှုကို တင်ပြခြင်း

၄။ (က) ဤဥပဒေကို လိုက်နာရသည့် အရာရှိမဟုတ်သူတစ်ဦးသည် အထက်အရာရှိတစ်ဦးဦးက မိမိအား မတရားပြုသည်ဟု မှတ်ယူပါက မိမိ၏ အထက်အရာရှိထံဖြစ်စေ၊ မိမိကို ကွပ်ကဲသော ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးထံဖြစ်စေ တိုင်ကြားနိုင်သည်။

(ခ) တိုင်ကြားခြင်းခံရသော အထက်အရာရှိသည် ပုဒ်မခွဲ(က) အရ တိုင်ကြားချက်ကို လက်ခံရမည့် အရာရှိဖြစ်သည့်အခါ နစ်နာသူသည် ထိုအရာရှိထက် တစ်ဆင့်မြင့်သော အထက်အရာရှိထံ တိုင်ကြားနိုင်သည်။

(ဂ) တိုင်ကြားချက်ကို လက်ခံရရှိသော အရာရှိသည် တိုင်ကြားသူအား အစွမ်းကုန် ကာကွယ်ပေးရန်အလို့ငှာ တိုင်ကြားချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြည့်စုံနိုင်သမျှ ပြည့်စုံအောင် စုံစမ်းစစ်ဆေးရမည်၊ လိုအပ်သလို အရေးယူဆောင်ရွက်ရမည်၊ လိုအပ်လျှင် တိုင်ကြားချက်ကို အထက်အာဏာပိုင်ထံသို့ တင်ပြရမည်။

(ဃ) တိုင်ကြားချက်အသီးသီးကို သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်က အခါအားလျော်စွာ သီးခြားဖော်ပြသည့် နည်းလမ်းအတိုင်း တင်သွင်းရမည်။

(င) ရဲချုပ်သည် ပုဒ်မခွဲ (ဂ) အရ ဆောင်ရွက်ချက်ကို လိုအပ်သလို ပြင်ဆင်နိုင်သည်။

၅။ (က) မည်သည့်အရာရှိမဆို မိမိ၏ အထက်အရာရှိတစ်ဦးက မိမိအား မတရားပြုသည်ဟု မှတ်ယူပါက မိမိ၏ ရဲတပ်ရင်းမှူး၊ မိမိ၏ ရဲတပ်ဖွဲ့မှူး သို့မဟုတ် မတရားပြုသည်ဟု စွပ်စွဲခံရသော အရာရှိထက် တစ်ဆင့်မြင့်သော ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးထံ အဆင့်ဆင့်နည်းလမ်းတကျ တိုင်ကြာနိုင်သည်။ ထိုသို့ တိုင်ကြားလျက်နှင့် မိမိရထိုက်သည်ဟု ယူဆသော ကာကွယ်နိုင်ခွင့် သို့မဟုတ် ရယူနိုင်ခွင့်ကို မရရှိလျှင် သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်က အခါအားလျော်စွာ သီးခြားဖော်ပြထားသည့် နည်းလမ်းအတိုင်း ရဲချုပ်ထံ တိုင်ကြားနိုင်သည်၊

(ခ) တိုင်ကြားချက်ကို လက်ခံရရှိသော အရာရှိသည် တိုင်ကြားသူအား အစွမ်းကုန် ကာကွယ်ပေးရန် အလို့ငှာ တိုင်ကြားချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြည့်စုံနိုင်သမျှ ပြည့်စုံအောင် စုံစမ်းစစ်ဆေးရမည်၊ လိုအပ်သလို အရေးယူဆောင်ရွက်ရမည်၊ လိုအပ်လျှင် တိုင်ကြားချက်ကို အထက်အာဏာပိုင်ထံသို့ တင်ပြရမည်။

(ဂ) တိုင်ကြားချက်အသီးသီးကို သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်က အခါအားလျော်စွာ သီးခြားဖော်ပြသည့် နည်းလမ်းအတိုင်း တင်သွင်းရမည်။

(ဃ) ဝန်ကြီး သို့မဟုတ် ရဲချုပ်သည် ပုဒ်မခွဲ (ခ) အရ ဆောင်ရွက်ချက်ကို လိုအပ်သလို ပြင်ဆင်နိုင်သည်။

အခန်း (၃)

အုပ်ချုပ်မှုအာဏာ

၆။ ရဲချုပ်သည် -

(က) ဤဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးအား အငြိမ်းစားယူစေနိုင်သည် သို့မဟုတ် နှုတ်ထွက်စေနိုင်သည်။

(ခ) ပြန်တမ်းဝင်အရာရှိတစ်ဦးမှတစ်ပါး ဤဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးအား ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်အဖြစ်မှ ထုတ်ပစ်နိုင်သည်၊ သို့မဟုတ် ပို၍နိမ့်သော ရာထူးအဆင့်သို့ဖြစ်စေ၊ အရာရှိမဟုတ်သူတစ်ဦးအား ရဲတပ်သားအဆင့်ထိသို့ဖြစ်စေ လျှော့ချနိုင်သည်။

၇။ တိုင် သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးသည်

(က) ဤဥပဒေကို လိုက်နာရသည့် မိမိကွပ်ကဲရသူ ရဲတပ်သားတစ်ဦးအား ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်အဖြစ်မှ ထုတ်ပစ်နိုင်သည်၊ အငြိမ်းစားယူစေနိုင်သည်၊ သို့မဟုတ် နှုတ်ထွက်စေနိုင်သည်၊

(ခ) အရာရှိအရာခံမှတစ်ပါး ဤဥပဒေကို လိုက်နာရသည့် မိမိကွပ်ကဲရသူတစ်ဦးအား ပို၍နိမ့်သော ရာထူးအဆင့်သို့ဖြစ်စေ၊ ရဲတပ်သားအဆင့်ထိသို့ဖြစ်စေ လျှော့ချနိုင်သည်။

၈။ ဤဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးအား သတ်မှတ်ထားသည့် အာဏာပိုင်က သတ်မှတ်ထားသည့် နည်းလမ်းအရ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်အဖြစ်မှ အငြိမ်းစားယူခွင့် သို့မဟုတ် နှုတ်ထွက်ခွင့် ပေးနိုင်သည်။

၉။ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်အဖြစ်မှ ထုတ်ပစ်ခြင်း၊ နှုတ်ထွက်ခွင့်ပေးခြင်း သို့မဟုတ် အငြိမ်းစားပေးခြင်းခံရသည့် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးအား ထိုသူ၏ ရဲတပ်ဖွဲ့မှူး သို့မဟုတ် ရဲတပ်ရင်းမှူးက အောက်ပါတို့ကို ဖော်ပြထားသော လက်မှတ်တစ်စောင်ကို ပေးအပ်ရမည် -

(က) ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်အဖြစ်မှ ရပ်စဲသော အခွင့်အာဏာ၊

(ခ) ရပ်စဲခြင်း၏ အကြောင်းရင်း၊

(ဂ) ရဲတပ်ဖွဲ့တွင် ထိုသူရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ခဲ့သည့် အချိန်ကာလ။

အခန်း (၄)
ဖမ်းဆီးခြင်းနှင့် ချုပ်နှောင်ခြင်း

၁၀။ (က) ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်ဟု စွပ်စွဲခြင်းခံရသည့် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးအား အဆင့်မြင့်သည့် ရဲအရာရှိတစ်ဦးက ဖမ်းဆီးနိုင်သည်၊ အကျယ်ချုပ် သို့မဟုတ် အကျဉ်းချုပ်ဖြင့် ထားနိုင်သည်။

(ခ) ဖမ်းဆီးထားသည့် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးအား ၂၄နာရီထက်ကျော်လွန်ပြီး ၇ ရက်အထိ အကျယ်ချုပ် သို့မဟုတ် အကျဉ်းချုပ်နှင့် ထားနိုင်ခွင့်ကို ရဲတပ်ရင်းမှူး၊ ခရိုင်ရဲတပ်ရင်းမှူး သို့မဟုတ် ရဲမှူးထက်အဆင့်မနိမ့်သော အရာရှိတစ်ဦးက အမိန့်ပေးနိုင်သည်။

(ဂ) ဖမ်းဆီးထားသည့် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးအား ၇ ရက်ထက်ကျော်လွန်ပြီး ၃၀ ရက်အထိ အကျယ်ချုပ် သို့မဟုတ် အကျဉ်းချုပ်ဖြင့် ထားနိုင်ခွင့်ကို တိုင်း သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးက အမိန့်ပေးနိုင်သည်။

(ဃ) ဖမ်းဆီးထားသည့် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးအား ၃၀ ရက်ထက်ကျော်လွန်ပြီ ရက်ပေါင်း ၆၀ အ ထိ အကျယ်ချုပ် သို့မဟုတ် အကျဉ်းချုပ်ဖြင့် ထားနိုင်ခွင့်ကို ရဲချုပ်က အမိန့်ပေးနိုင်သည်။

(c) ရဲတရားရုံး ဖွဲ့စည်းပြီးပါက ရဲတရားရုံး၏ ဥက္ကဋ္ဌသည် ရဲတရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက် အတည်ပြုပြီးသည့်အချိန်ထိ တရားခံအား ဆက်လက်ချုပ်ထားရန် အမိန့်ပေးနိုင်သည်။

(စ) ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးသည် ဤဥပဒေပါ ပြစ်မှုမဟုတ်ဘဲ အခြားတည်ဆဲဥပဒေပါ ပြစ်မှုတစ်ခုခုကို ကျူးလွန်သဖြင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ တရားရုံးက စစ်ဆေးနိုင်ရန် လွှဲပေးထားပြီး ယင်းအား အချုပ်ဖြင့်ထားပါက ဆက်လက်ချုပ်နှောင်ခွင့် ရမန်ကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ တရားရုံးထံမှ ရယူရမည်။

အခန်း (၅)
ပြစ်မှုများ

၁၁။ ဤဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးသည် ရန်သူ၏ ရှေ့မှောက်တွင် မိမိ၏ လက်နက်များ၊ ခဲယမ်းမီးကျောက်များ သို့မဟုတ် ပစ္စည်းကိရိယာတန်ဆာပလာများကို ယုတ္တိတန်သော အကြောင်းမရှိဘဲ စွန့်ပစ်လျှင် သို့မဟုတ် သူရဲဘောနည်းခြင်းကို ပြသရာရောက်သည့် အမူအရာဖြင့် မသင့်မလျော်ပြုလျှင် ရဲတရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ ၃ နှစ်အထိ ထောင်ဒဏ်ထိုက်သင့်စေရမည်။

၁၂။ ဤဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးသည် ရဲချုပ်ထံမှ စာဖြင့် ရေးသား၍ အတိအလင်း လုပ်ခွင့်မရရှိဘဲ မိမိ၏ တာဝန်ဝတ္ထရားများမှတစ်ပါး ကုမ္ပဏီ၊ ဖက်စပ် သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂလိက လုပ်ငန်းတစ်ခုခုတွင် လစာ၊ နေ့တွက် သို့မဟုတ် အချိန်ပိုင်းလုပ်ခရရှိရန်အတွက် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခြင်းပြုလုပ်လျှင် သို့မဟုတ် ထိုသို့လုပ်ကိုင်ရန် အားထုတ်လျှင် ရဲတရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ ၆ လအထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ ထိုက်သင့်စေရမည်။

၁၃။ ဤဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးသည် -

(က) တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူက လုံခြုံရေးနှင့် ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးကို ထိပါးသော ပြုလုပ်မှု၊ အခြားသော သူအား နစ်နာအောင် ပြုလုပ်မှု သို့မဟုတ်

ဥပဒေချိုးဖောက်မှုတစ်ခုခုကို ပြုလုပ်သဖြင့် နစ်နာသူက တိုင်ကြားလာရာတွင် မိမိရာထူးတာဝန်အလျောက် အရေးယူဆောင်ရွက်ရမည်ကို မဆောင်ရွက်ဘဲ ပျက်ကွက်လျှင် သို့မဟုတ် လုံလောက်သော အကြောင်းမရှိဘဲ အရေးယူဆောင်ရွက်ရာတွင် နှောင့်နှေးကြန့်ကြာလျှင်၊

(ခ) ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံရသူ၊ ချုပ်ထားရန် ဥပဒေနှင့်အညီ အမိန့်ချမှတ်ခြင်းခံရသူ သို့မဟုတ် ဥပဒေအရ ဖမ်းဆီးရမည့်သူကို မဖမ်းဆီးဘဲ တမင်ပျက်ကွက်လျှင်၊ ရှောင်တိမ်းနိုင်အောင် သတင်းပေးလျှင် သို့မဟုတ် တစ်နည်းနည်းဖြင့် အထောက်အကူပြုလျှင် သို့မဟုတ်

(ဂ) သက်သေများ မမှန်မကန်ထွက်ဆိုစေရန် သွေးဆောင်ဖြားယောင်းခြင်း သို့မဟုတ် ခြောက်လှန့်ခြင်းပြုလျှင်

ရဲတရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ ၁ နှစ်ထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ ထိုက်သင့်စေရမည်။

၁၄။ ဤဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးသည် -

(က) ခွင့်မဲ့ပျက်ကွက်လျှင်၊

(ခ) လုံလောက်သော အကြောင်းမရှိဘဲ မိမိအားပေးထားသော ခွင့်ရက်ထက် ပို၍နေလျှင်၊

(ဂ) ခွင့်ဖြစ်နေစဉ် မိမိပါဝင်သည့် ရဲတပ်ဖွဲ့ သို့မဟုတ် ဌာနတစ်ခုခုသို့ ပြန်လည်လာရောက်သတင်းပို့ရန် အမိန့်ပေးထားကြောင်းကို ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်ထံမှ အကြောင်းကြားချက်ရရှိပါလျက် လုံလောက်သော အကြောင်းပြချက်မရှိဘဲ ဖြစ်စေ၊ ကြန့်ကြာမှုမရှိဘဲဖြစ်စေ ပြန်လာရန် ပျက်ကွက်လျှင်၊

(ဃ) စစ်ရေးပြရာနေရာသို့သော်လည်းကောင်း၊ လေ့ကျင့်ခန်းအတွက်ဖြစ်စေ၊ တာဝန်ဝတ္တရားအတွက်ဖြစ်စေ ချိန်းဆိုထားသော နေရာသို့သော်လည်းကောင်း လုံလောက်သော အကြောင်းမရှိဘဲ ချိန်းဆိုထားသော အချိန်တွင် လာရောက်ရန် ပျက်ကွက်လျှင်၊

(ဂ) မည်သည့် ကျောင်း သို့မဟုတ် သင်ကြားရာနေရာသို့မဆို တက်ရောက်ရန် နည်းလမ်းတကျအမိန့်ပေးထားသောအခါ မိမိအထက်အရာရှိထံမှ ခွင့်မရရှိဘဲ သော်လည်းကောင်း၊ လုံလောက်သော အကြောင်းမရှိဘဲသော်လည်းကောင်း မတက်ရောက်ဘဲနေလျှင်၊

(စ) ရဲပြေးမှုကျူးလွန်လျှင် သို့မဟုတ် ရဲပြေးမှုကျူးလွန်ရန် အားထုတ်လျှင်၊

(ဆ) ရဲပြေးတစ်ဦးဖြစ်ကြောင် သိလျက်လက်သင့်ခံလျှင်၊

(ဇ) မိမိပါဝင်သော ရဲတပ်ဖွဲ့မှ ထွက်ခွင့်ကို နည်းလမ်းတကျ ရှေးဦးစွာ မရယူခဲ့ဘဲ ရဲတပ်ဖွဲ့တစ်ခုခုတွင် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်အဖြစ် စာရင်းသွင်းလျှင်၊

(ဈ) တစ်ဦးတစ်ယောက်သော သူကို ရဲပြေးဖြစ်ကြောင်း သိလျက်ဖြစ်စေ၊ ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိလျက်ဖြစ်စေ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်အဖြစ် စာရင်းသွင်းရန် ဆောင်ရွက်ပေးလျှင် သို့မဟုတ် ဆောင်ရွက်ပေးရန် အားထုတ်လျှင် သို့မဟုတ်

(ည) ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်အဖြစ် စာရင်းသွင်းရန် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်အဖြစ် စာရင်းသွင်းရေးအရာရှိ၏ မျက်မှောက်သို့ရောက်ရှိသည့်အခါ ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်အဖြစ် စာရင်းသွင်းရန် သတ်မှတ်ထားသည့် ပုံစံတွင် ဖော်ပြထားသော မေးခွန်းတစ်ခုခုကို မိမိအား ထိုအရာရှိက မေးမြန်းရာတွင် မဟုတ်မမှန်သည့် အဖြေတစ်ရပ်ရပ်ကို ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်အဖြစ် စာရင်းသွင်းသည့် အချိန်တွင် တမင်ပေးခဲ့လျှင်

ရဲတရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ ပုဒ်မခွဲ(စ) တွင် ဖော်ပြထားသော ပြစ်မှုဖြစ်ပါက ၁ နှစ်အထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သော ပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ အခြားပုဒ်မခွဲပါ ပြစ်မှုဖြစ်ပါက ၆ လအထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ ထိုက်သင့်စေရမည်။

၁၅။ ဤဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးသည် -

(က) အထက်အရာရှိတစ်ဦးအား အထက်အရာရှိတစ်ဦးဖြစ်ကြောင်း သိလျက်ဖြစ်စေ၊ ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိလျက်ဖြစ်စေ ထိုအထက်အရာရှိကို ပြစ်မှုမကင်းသော အနိုင်အထက်ပြုမှုကို ပြုလျှင်၊ လက်ရောက်မှုကို ကျူးလွန်လျှင် သို့မဟုတ် ခြိမ်းခြောက်သော စကားပြောဆိုလျှင် ရဲတရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှား

စီရင်သောအခါ ထိုအထက်အရာရှိ တာဝန်ဝတ္တရားထမ်းဆောင်နေသည့်အချိန်တွင် ကျူးလွန်ပါက ၃ နှစ်အထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ထိုအထက်အရာရှိ တာဝန်ဝတ္တရားထမ်းဆောင်နေသည့် အချိန်မဟုတ်သည့် အခြားအချိန်တွင် ကျူးလွန်ပါက ၁ နှစ်အထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သော ပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ ထိုက်သင့်စေရမည်၊

(ခ) မည်သည့်အချိန်တွင်မဆို အထက်အရာရှိအား စည်းကမ်းဖီဆန်သော စကားပြောဆိုလျှင် ရဲတရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ ၆ လအထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သော ပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ ထိုက်သင့်စေရမည်၊

၁၆။ ဤဥပဒေကို လိုက်နာသူတစ်ဦးသည် -

(က) မိမိအထက်အရာရှိကပေးသည့် ဥပဒေနှင့်ညီသော အမိန့်တစ်ခုခုကို ဖီဆန်လျှင်၊

(ခ) စာဖြင့် ထုတ်ပြန်ထားသည့် ယေဘုယျအမိန့်၊ ဒေသန္တရအမိန့် သို့မဟုတ် အခြားအမိန့်တစ်ခုခုကို နာခံရန် ပျက်ကွက်လျှင် သို့မဟုတ်

(ဂ) မိမိအား ဖမ်းဆီးရန်သော်လည်းကောင်း၊ စောင့်ထိန်းရန်သော်လည်းကောင်း တာဝန်ဝတ္တရားရှိသော အစောင့်အကြပ်တစ်ဦးအား ခုခံလျှင် သို့မဟုတ် ဟန့်တားလျှင်

ရဲတရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ ၁ နှစ်အထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သော ပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ ထိုက်သင့်စေရမည်။

၁၇။ ဤဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးသည် -

(က) ဥပဒေအရ ဖမ်းဆီးခွင့်မရှိသော သူအား အကြောင်းမဲ့ဖမ်းဆီးထားလျှင်၊ ချုပ်နှောင်ထားလျှင် သို့မဟုတ် ထိုသူ၏ အမှုကို စုံစမ်းစစ်ဆေးရန်အတွက် ဆိုင်ရာအာဏာပိုင်ထံ တင်ပြရန် ပျက်ကွက်လျှင်၊

(ခ) အကျဉ်းထောင် သို့မဟုတ် အချုပ်ခန်းအတွင်းသို့ သွင်းခြင်း၊ ယူဆောင်ခြင်း မပြုလုပ်ရန် တားမြစ်ထားသော ပစ္စည်းများအား သွင်းခြင်း၊ ယူဆောင်ခြင်း

ပြုလျှင်၊ ထိုသို့ ပြုလုပ်သည်ကို ခွင့်ပြုလျှင် သို့မဟုတ် မိမိ၏ ပေါ့လျော့မှုကြောင့် ထိုသို့သော ပြုလုပ်မှုများဖြစ်စေခဲ့လျှင်၊

(ဂ) အကျဉ်းသား၊ အချုပ်သားတစ်ဦးက အခြားသူတစ်ဦးအား ရိုက်ပုတ်ရန် သို့မဟုတ် အခြားနည်းအားဖြင့် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ရန် ခိုင်းစေလျှင်၊ ခွင့်ပြုလျှင် ထိုသို့ပြုလုပ်နေသည်ကို သိလျက် ဟန့်တားရန် သို့မဟုတ် အရေးယူရန် ပျက်ကွက်လျှင်၊

(ဃ) အဆင့်အားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ရာထူးအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း မိမိ၏ လက်အောက်ခံဖြစ်သော ဤဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးအား ရိုက်ပုတ်လျှင် သို့မဟုတ် အခြားနည်းဖြင့် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်လျှင်၊

(င) မိမိအား စောင့်ထိန်းရန် လွှဲအပ်ထားသော သို့မဟုတ် မိမိစောင့်ထိန်းရန် တာဝန်သော်လည်းကောင်း၊ စောင့်ကြပ်ရန် တာဝန်သော်လည်းကောင်း ရှိသောသူတစ်ဦးအား တမင်ဖြစ်စေ၊ ယုတ္တိတန်သော အကြောင်းမရှိဘဲဖြစ်စေ လွတ်ပြေးစေလျှင်၊

(စ) မိမိအား ဥပဒေအရ ချုပ်ထားရာမှ ထွက်ပြေးလျှင် သို့မဟုတ် ထွက်ပြေးရန် အားထုတ်လျှင်၊

(ဆ) အကျဉ်းသား၊ အချုပ်သား သို့မဟုတ် ဖမ်းဆီးထားသူတစ်ဦးအား ရိုက်ပုတ်လျှင် သို့မဟုတ် အခြားနည်းဖြင့် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်လျှင် သို့မဟုတ်

(ဇ) သူတစ်ဦးတစ်ယောက်ထံမှ အဂတိလိုက်စားသော နည်းဖြင့် ငွေကြေးကို ဖြစ်စေ၊ ပစ္စည်းကိုဖြစ်စေ တောင်းယူလျှင် သို့မဟုတ် လက်သင့်ခံလျှင်

ရဲတရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ ၃ နှစ်အထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သော ပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ ထိုက်သင့်စေရမည်။

၁၈။ ဤဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးသည် -

(က) ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ပိုင်သော သို့မဟုတ် ဤဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးပိုင်သော ပစ္စည်းတစ်ခုခုကို ခိုးယူလျှင်၊

(ခ) ပုဒ်မခွဲ (က) ပါ ပစ္စည်းတစ်ခုခုကို မရိုးမဖြောင့်သောသဘောဖြင့် အလွဲသုံးစား ပြုလျှင် သို့မဟုတ် မိမိ၏ပစ္စည်းအဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲခြင်းပြုလျှင်၊

(ဂ) ပုဒ်မခွဲ (က) ပါ ပစ္စည်းတစ်ခုခုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြစ်မှုမကင်းသော ယုံကြည် အပ်နှံရေး ဖောက်ဖျက်မှုကို ကျူးလွန်လျှင်၊

(ဃ) ပုဒ်မခွဲ (က)၊ (ခ) နှင့် (ဂ)တို့အရ ဖြစ်သော ပြစ်မှုများအနက် ပြစ်မှုတစ်ခုခုနှင့် စပ်လျဉ်းသော ပစ္စည်းတစ်ခုခုကို ထိုပြစ်မှုကျူးလွန်ကြောင်း သိလျက်ဖြစ်စေ၊ ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိလျက်ဖြစ်စေ မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့် လက်ခံ လျှင် သို့မဟုတ် ဆက်လက်ထားရှိလျှင်၊

(င) ပုဒ်မခွဲ (က) ပါ ပစ္စည်းတစ်ခုခုကို တမင်ဖျက်ဆီးလျှင်၊ ပျက်စီးစေလျှင် သို့မဟုတ် ပေါ့လျော့မှုကြောင့် ပျောက်ဆုံးစေလျှင်၊

(စ) တရားရုံးတစ်ရုံးရုံးက စီရင်ချက်ချမှတ်ပြီးဖြစ်စေ၊ မချမှတ်မီဖြစ်စေ မည်သည့် အချိန်အခါ၌မဆို အမှုနှင့်သက်ဆိုင်၍ သိမ်းဆည်းထားသော သက်သေခံ ပစ္စည်းတစ်ခုခုကို မရိုးမဖြောင့်သော သဘောဖြင့် အလွဲသုံးစားပြုလျှင်၊ ဖျောက်ဖျက်ပစ်လျှင်၊ ဖျက်ဆီးလျှင်၊ ပျက်စီးစေလျှင် သို့မဟုတ် ပေါ့လျော့မှု ကြောင့် ပျောက်ဆုံးစေလျှင် သို့မဟုတ်

(ဆ) လိမ်လည်လှည့်ဖြားလိုသော အကြံဖြင့်ဖြစ်စေ၊ တစ်ဦးတစ်ယောက်သော သူ အား မတရားရယူစေရန် အကြံဖြင့်ဖြစ်စေ၊ မတရားဆုံးရှုံးစေရန် အကြံဖြင့် ဖြစ်စေ အခြားမည်သည့်အရာကိုမဆို ပြုလျှင်

ရဲတရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ ၃ နှစ်အထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သော ပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ ထိုက်သင့်စေရမည်။

၁၉။ ဤဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးသည် -

(က) စွပ်စွဲချက်တစ်ခုကို မဟုတ်မမှန်ကြောင်း သိလျက်ဖြစ်စေ၊ ယုံကြည်ရန် အကြောင်းရှိလျက်ဖြစ်စေ ဤဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးအား ထိုသို့ မဟုတ်မမှန်စွပ်စွဲလျှင်၊ ထွက်ဆိုချက်တစ်ရပ်ရပ်ပြုလျှင် သို့မဟုတ် အရေးပါ သော အကြောင်းခြင်းရာများကို တမင်ဖုံးကွယ်ထားလျှင်၊

(ခ) မိမိပြုလုပ်ထားသော သို့မဟုတ် မိမိလက်မှတ်ရေးထိုးထားသော အစီရင်ခံစာ၊ ပြန်တမ်း၊ စာရင်း၊ သက်သေခံလက်မှတ်၊ စာအုပ် သို့မဟုတ် အခြားစာတမ်း အမှတ်အသားတွင်ဖြစ်စေ တိကျမှန်ကန်ခြင်းကို စိစစ်ရန် မိမိ၌ တာဝန် ဝတ္တရားရှိသည့် ၄င်းတို့တွင် ပါရှိသော အကြောင်းအရာများတွင်ဖြစ်စေ မဟုတ်မမှန်သော သို့မဟုတ် လိမ်လည်လှည့်ဖြားသော ထွက်ဆိုချက်တစ်ခုခု ကို သိလျက် ဖော်ပြလျှင် သို့မဟုတ် ထိုထွက်ဆိုချက်တစ်ခုခုကို ပြုရာ၌ ပါဝင် လျှင်၊

(ဂ) ပြုလုပ်ရန်သော်လည်းကောင်း၊ ပေးပို့ရန်သော်လည်းကောင်း မိမိ၌ တာဝန် ဝတ္တရားရှိသော အစီရင်ခံစာ သို့မဟုတ် ပြန်တမ်းတစ်ခုခုကို ပြုလုပ်ရန် ဖြစ်စေ၊ ပေးပို့ရန်ဖြစ်စေ ငြင်းပယ်လျှင် သို့မဟုတ် ပြစ်ဒဏ်ခံထိုက်သော ပေါ့ လျော့မှုဖြင့် ပျက်ကွက်လျှင် သို့မဟုတ်၊

(ဃ) မှုခင်းတစ်ခုခု၏ အရည်အသွေးပြောင်းလဲသွားစေရန်အတွက် ရေးသားထား သော သက်သေထွက်ဆိုချက်များတွင်သော် လည်းကောင်း၊ မှုခင်းကိစ္စ ရေးသားဆောင်ရွက်ခြင်း တစ်ခုခုတွင်သော် လည်းကောင်း အရေးပါသော အချက်အလက်များပြင်ဆင်ပြောင်းလဲခြင်း၊ အစားထိုးခြင်း၊ ထပ်မံထည့်သွင်း ခြင်း သို့မဟုတ် ချန်လှပ်ခြင်းပြုလျှင်

ရဲတရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ ပုဒ်မခွဲ (ဃ) ပါ ပြစ်မှုဖြစ်ပါက ၁ နှစ်အထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ အခြား ပုဒ်မခွဲပါ ပြစ်မှုဖြစ်ပါက ၆ လအထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤ ဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သော ပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ ထိုက်သင့်စေရမည်။

၂၀။ ဤဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးဦးသည် -

(က) ရဲတရားရုံးသို့ဖြစ်စေ၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ တရားရုံးသို့ဖြစ်စေ၊ သက်သေတစ်ဦး အဖြစ် တက်ရောက်ရန် ဆင့်စာဖြစ်စေ၊ အမိန့်စာဖြစ်စေ နည်းလမ်းတကျ ချအပ်ခြင်းခံရလျှင် တမင်သော်လည်းကောင်၊ ယုတ္တိတန်သော အကြောင်းမရှိ ဘဲသော်လည်းကောင်း တက်ရောက်ရန် ပျက်ကွက်လျှင် သို့မဟုတ်

(ခ) ခြိမ်းခြောက်သော သို့မဟုတ် မထီမဲ့မြင်ပြုသော စကားကို အသုံးပြုခြင်းအား ဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ရဲတရားရုံတစ်ရုံး သို့မဟုတ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ တရားရုံး ၏မှုခင်းကိစ္စများတွင် ဝင်ရောက်နှောင့်ယှက်ခြင်း သို့မဟုတ် နှောင့်ယှက်ခြင်း တစ်ခုခုကို ဖြစ်စေခြင်းအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း ထိုရဲတရားရုံး သို့မဟုတ် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ တရားရုံးကို မထီလေးစားပြုလျှင် ရဲတရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်သောအခါ ၆ လအထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤဥပဒေတွင် ဖော်ပြထား သည့် လျော့သောပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ ထိုက်သင့်စေရမည်။

၂၁။ ဤဥပဒေကို လိုက်နာသူတစ်ဦးသည် -

(က) သေရည်သေရက်ကို သောက်စားခြင်းကြောင့် မိမိထမ်းဆောင်လျက်ရှိသည့် တာဝန်ကို မထမ်းဆောင်နိုင်လောက်အောင် မူးယစ်နေလျှင် အရာရှိဖြစ်ပါက ဝန်ထမ်းအဖြစ်မှ ထုတ်ပစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့ သော ပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ အရာခံ၊ အကြပ်နှင့် ရဲတပ်သားဖြစ်ပါက ၆ လအထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သော ပြစ်ဒဏ် ဖြစ်စေ ထိုက်သင့်စေရမည်၊

(ခ) မည်သည့်အချိန်တွင်မဆို သေရည်သေရက်ကို သောက်စားခြင်းကြောင့် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့၏ ဂုဏ်သိက္ခာကို ထိခိုက်လောက်အောင် ပြုမူသည်အထိ မူးယစ်နေလျှင် ဝန်ထမ်းအဖြစ်မှ ထုတ်ပစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤဥပဒေတွင် ဖော်ပြ ထာသည့် လျော့သော ပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ ထိုက်သင့်စေရမည်။

ရှင်းလင်းချက်။ သေရည်သေရက်ဆိုသည်မှာ အရက်၊ ဗျစ်ရည်၊ ကဇော် ရည်၊ ထန်းရည်၊ ဓနိရည်၊ ခေါင်ရည် စသည့် မူးယစ်စေနိုင်သော အရည်များကို ဆိုသည်။

၂၂။ ဤဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးသည် ဤဥပဒေတွင် သီးခြားဖော်ပြမထားသော် လည်း စနစ်တကျရှိခြင်းနှင့် ရဲစည်းကမ်းကို ထိခိုက်သော ပြုလုပ်မှုကိုပြုလျှင် သို့မဟုတ် စနစ်တကျရှိခြင်းနှင့် ရဲစည်းကမ်းကို ထိခိုက်အောင် ပျက်ကွက်လျှင် ရဲတရားရုံးက ပြစ်မှု

ထင်ရှားစီရင်သောအခါ ၁ နှစ်အထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သော ပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ ထိုက်သင့်စေရမည်။

၂၃။ ဤဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးသည် ပုဒ်မ ၁၁ မှ ပုဒ်မ ၂၂ အထိ ထိုပုဒ်မနှစ်ခုလုံး အပါအဝင်ဖြစ်သော ပုဒ်မများတွင် ဖော်ပြထားသော ပြစ်မှုများအနက် ပြစ်မှုတစ်ခုခုကို ကျူးလွန်ရန် အားထုတ်၍ ထိုသို့ အားထုတ်ရာတွင် ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းကို ရှေးရှုသော ပြုလုပ်မှုတစ်ခုခုကို ပြုလျှင် ရဲတရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ ထိုပြစ်မှုအတွက် သတ်မှတ်သည့် အများဆုံး ထောင်ဒဏ်ကာလ၏ ထက်ဝက်အထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သော ပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ ထိုက်သင့်စေရမည်။

၂၄။ ဤဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးသည် ပုဒ်မ ၁၁ မှ ပုဒ်မ ၂၂ အထိ ထိုပုဒ်မနှစ်ခုလုံး အပါအဝင်ဖြစ်သော ပုဒ်မများတွင် ဖော်ပြထားသော ပြစ်မှုများအနက် ပြစ်မှုတစ်ခုခုကျူးလွန်ခြင်းကို အားပေးကူညီလျှင် ရဲတရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ ထိုသို့ အားပေးကူညီခြင်းကြောင့် ပြစ်မှုအထမြောက်ခဲ့ပါက ထိုအားပေးကူညီမှုအတွက် ဤဥပဒေက အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိလျှင် ကျူးလွန်ခဲ့သော မူရင်းပြစ်မှုအတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ပြစ်ဒဏ် ထိုက်သင့်စေရမည်။

၂၅။ ဤဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးသည် ပုဒ်မ ၁၁ မှ ပုဒ်မ ၂၂ အထိ ထိုပုဒ်မနှစ်ခုလုံး အပါအဝင်ဖြစ်သော ပုဒ်မများတွင် ဖော်ပြထားသော ပြစ်မှုတစ်ခုခုကို ကျူးလွန်ရန် အားပေးကူညီလျှင် ရဲတရားရုံးက ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သောအခါ ထိုသို့ အားပေးကူညီခဲ့သော်လည်း ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းအထမမြောက်ခဲ့ပါက ထိုအားပေးကူညီမှုအတွက် ဤဥပဒေက ပြစ်ဒဏ် အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိလျှင် ထိုပြစ်မှုအတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အများဆုံး ထောင်ဒဏ်၏ထက်ဝက်အထိ ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ဤဥပဒေတွင် ဖော်ပြထားသည့် လျော့သော ပြစ်ဒဏ်ဖြစ်စေ ထိုက်သင့်စေရမည်။

၂၆။ ဤဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးသည် မည်သည့်နေရာတွင်မဆို ဤဥပဒေပါ ပြစ်မှုများမှအပ အခြားတည်ဆဲဥပဒေပါ ပြစ်မှုတစ်ခုခုကို ကျူးလွန်လျှင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ တရားရုံးက စစ်ဆေးစီရင်နိုင်ရန် လွှဲပြောင်းပေးရမည်။

အခန်း (၆)

အကျဉ်းနည်းဖြင့် စစ်ဆေးစီရင်ခြင်း

၂၇။ အကျဉ်းနည်းဖြင့် စစ်ဆေးစီရင်ရာတွင် ရဲတရားရုံးဖြင့် ဖွဲ့စည်းစစ်ဆေးရလောက်အောင်လည်း ကြီးလေးသည့် ပြစ်မှုမဟုတ်သည့်အပြင် အမှုပလပ်လောက်အောင်လည်း သေးဖွဲသည့် ပြစ်မှုမျိုးမဟုတ်မှသာလျှင် အကျဉ်းနည်းဖြင့် စစ်ဆေးရမည်။

၂၈။ (က) ရဲချုပ်သည် ဤဥပဒေပါ ပြစ်မှုတစ်ခုခုကို ကျူးလွန်သည်ဟု စွပ်စွဲခြင်းခံရသည့် ဒုတိယရဲမှူးကြီးအဆင့် အောက်နိမ့်သော အရာရှိတစ်ဦးအား သတ်မှတ်ထားသော နည်းလမ်းအတိုင်း အကျဉ်းနည်းဖြင့် စစ်ဆေးပြီး အောက်ပါ ပြစ်ဒဏ်တစ်ခုခုကို ချမှတ်နိုင်သည် -

(၁) လစာနှုန်းထားအတွင်း လစာလျှော့ချခြင်း၊

(၂) ရာထူးတိုးမြှင့်ခြင်းကို ရပ်ဆိုင်းခြင်း၊

(၃) နှစ်တိုးလစာရပ်ဆိုင်းခြင်း၊

(၄) ပြင်းထန်စွာ ပြစ်တင်ရှုတ်ချခြင်း၊

(၅) လစာမှ ပေးလျော်စေခြင်း။

(ခ) တိုင်း သို့မဟုတ် ပြည်နယ် ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးသည် ဤဥပဒေပါ ပြစ်မှုတစ်ခုခု ကျူးလွန်သည်ဟု စွပ်စွဲခြင်းခံရသည့် အရာခံ၊ အကြပ်၊ ရဲတပ်သားတစ်ဦးအား သတ်မှတ်ထားသော နည်းလမ်းအတိုင်း အကျဉ်းနည်းဖြင့် စစ်ဆေးပြီး အောက်ပါ ပြစ်ဒဏ်တစ်ခုခုကို ချမှတ်နိုင်သည် -

(၁) ရဲအချုပ်တွင် ၂၁ ရက်အထိ ထောင်ဒဏ်၊

(၂) ဝန်ထမ်းအဖြစ်မှ ထုတ်ပစ်ခြင်း၊

(၃) ရာထူးမှ ရပ်စဲခြင်း၊

(၄) အရာခံနှင့် အကြပ်များအတွက် ဖြစ်ပါက ရာထူးအဆင့်လျှော့ချခြင်း၊

(၅) လစာနှုန်းအတွင်း လစာလျှော့ချခြင်း၊

(၆) ရာထူးတိုးမြှင့်ခြင်းကို ရပ်ဆိုင်းခြင်း၊

(၇) နှစ်တိုးလစာရပ်ဆိုင်းခြင်း၊

(၈) အရာခံနှင့် အကြပ်များဖြစ်ပါက ပြင်းထန်စွာ ပြစ်တင်ရှုတ်ချခြင်း၊

(၉) လစာမှ ပေးလျော်စေခြင်း။

၂၉။ (က) တိုင်း သို့မဟုတ် ပြည်နယ်ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးက အကျဉ်းနည်းဖြင့် စစ်ဆေးထားသည့် အမှုတွဲအား ရဲချုပ်က ထပ်ဆင့်လက်မှတ်ရေးထိုးရမည်။ ထိုသို့ ရေးထိုးစဉ် ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်ကို ပို၍ လျော့နည်းသည့် အတိုင်းအတာသို့ ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲနိုင်သည်။ ထို့ပြင် ဥပဒေနှင့်မညီသည့် အကြောင်းအချက်များတွေ့ရှိလျှင် ဖြစ်စေ၊ တရားမမျှတသည့် အကြောင်းအချက်များတွေ့ရှိလျှင် ဖြစ်စေ မှုခင်းကိစ္စဆောင်ရွက်ချက်များကို ပယ်ဖျက်နိုင်သည် သို့မဟုတ် မိမိသင့်လျော်မည်ထင်သည့် အမိန့်ကို ချမှတ်နိုင်သည်။

(ခ) ရဲချုပ်က အကျဉ်းနည်းဖြင့် စစ်ဆေးထားသည့် အမှုတွဲအား ဝန်ကြီးက ထပ်ဆင့်လက်မှတ်ရေးထိုးရမည်။ ထိုသို့ရေးထိုးစဉ် ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့်ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်ကို ပို၍လျော့နည်းသည့် အတိုင်းအတာသို့ ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲနိုင်သည်။ ထို့ပြင် ဥပဒေနှင့်မညီသည့် အကြောင်း အချက်များတွေ့ရှိလျှင် ဖြစ်စေ၊ တရားမမျှတသည့် အကြောင်းအချက်များတွေ့ရှိလျှင် ဖြစ်စေ မှုခင်းကိစ္စဆောင်ရွက်ချက်များကို ပယ်ဖျက်နိုင်သည် သို့မဟုတ် မိမိသင့်လျော်မည် ထင်သည့် အမိန့်ကို ချမှတ်နိုင်သည်။

အခန်း (၇)

ရဲတရားရုံး

၃၀။ ရဲချုပ်သည် ရဲတရားရုံးကို ဖွဲ့စည်းနိုင်သည်။

၃၁။ ရဲတရားရုံးတွင် ပြန်တမ်းဝင်အရာရှိ သုံးဦးပါဝင်ရမည်။ ထိုအရာရှိများသည် ပြန်တမ်းဝင်အရာရှိအဖြစ် အနည်းဆုံးသုံးနှစ်အမှုထမ်းရွက်ပြီးသူ ဖြစ်ရမည့်အပြင် ထိုအရာရှိများအနက် အနည်းဆုံးတစ်ဦးသည် ရဲမှူးအဆင့်ထက် မနိမ့်သူဖြစ်ရမည်။ အရာရှိ၏ အမှုကို

စစ်ဆေးရသည့်အခါ အဖွဲ့ဝင်အားလုံးသည် စစ်ဆေးခံရသည့် အရာရှိထက် အဆင့်မနိမ့်သူ ဖြစ်ရမည်။

၃၂။ (က) စစ်ဆေးစီရင်ခြင်း စတင်ပြီးသည့်နောက် ရဲတရာရုံးတွင် ပါဝင်သည့် အဖွဲ့ဝင် ဦးရေသည် တရားဝင်ဦးရေအောက်လျော့သွားလျှင် ထိုရဲတရားရုံးကို ဖျက်ဆီး ရမည်၊

(ခ) ဆုံးဖြတ်ချက်မချမှတ်မီ တရားခံဖျားနာသောကြောင့် ဆက်လက်စစ်ဆေးစီရင် ရန် မဖြစ်နိုင်လျှင် ရဲတရားရုံးကို ဖျက်သိမ်းရမည်၊

(ဂ) ရဲချုပ်သည် လတ်တလော လိုအပ်ခြင်းများ သို့မဟုတ် ရဲစည်းကမ်းများအရ လိုအပ်ခြင်းများကြောင့် ရဲတရားရုံး ဆက်လက်ရုံးထိုင်ရန် မဖြစ်နိုင် သို့မဟုတ် မသင့်မလျော်ဟု ထင်မြင်ယူဆလျှင် အဆိုပါ ရဲတရားရုံးကို ဖျက်သိမ်းနိုင် သည်၊

(ဃ) ဤဥပဒေအရ ရဲတရားရုံးကို ဖျက်သိမ်းသည့်အခါ တရားခံကို ထပ်မံစစ်ဆေး စီရင်နိုင်သည်။

၃၃။ ရဲတရားရုံးသည် ဤဥပဒေအရ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ထိုက်သည့် ပြစ်မှုတစ်ခုခုအတွက် ဤ ဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးအား စစ်ဆေးစီရင်နိုင်ရန်နှင့် ပုဒ်မ ၃၄ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်စေဘဲ အောက်ပါ ဒဏ်တစ်ခုခုကိုသော်လည်းကောင်း၊ တစ်ခုထက်ပို၍သော် လည်းကောင် ချမှတ်ရန် အာဏာရှိရမည် -

(က) ၃ နှစ်ထက် မပိုသော ထောင်ဒဏ်၊

(ခ) ဝန်ထမ်းအဖြစ်မှ ထုတ်ပစ်ဒဏ်၊

(ဂ) ရာထူးအဆင့် လျှော့ချဒဏ်၊

(ဃ) အငြိမ်းစားလစာအတွက် ရဲမှူထမ်းသက်လျှော့ဒဏ်၊

(င) လစာမှ ပေးလျော်ဒဏ်။

၃၄။ (က) ပုဒ်မ ၃၃ ပုဒ်မခွဲ (က) တွင် ဖော်ပြထားသော ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ပါက ပုဒ်မခွဲ (ခ) ပါ ပြစ်ဒဏ်ကိုလည်း ချမှတ်ရမည်၊

(ခ) ပုဒ်မ ၃၃ ပုဒ်မခွဲ (က) နှင့် (ခ) တွင် ဖော်ပြထားသော ပြစ်ဒဏ်တစ်ခုခု ချမှတ်ပါက ပုဒ်မခွဲ (ဂ)၊ (ဃ) နှင့် (င) ပါ ပြစ်ဒဏ်တစ်ခုခုနှင့် ပူးတွဲမချမှတ်ရ၊

(ဂ) ရဲတပ်သားအဆင့်ရှိသူအား ပုဒ်မ ၃၃ ပုဒ်မခွဲ (ဂ) ပါ ပြစ်ဒဏ်မချမှတ်ရ။

အခန်း (၈)
ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်များကို ဆောင်ရွက်ခြင်း

၃၅။ ဤဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးအား ရဲတရားရုံးက ထောင်ဒဏ်ချမှတ်သောအခါ ထို ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်ကို ပြင်ဆင်သည်ဖြစ်စေ၊ မပြင်ဆင်သည်ဖြစ်စေ ထိုထောင်ဒဏ်သည် ရဲတရားရုံး ဥက္ကဋ္ဌက မူရင်းအမှုတွဲတွင် လက်မှတ်ရေးထိုးသည့် နေ့ရက်မှဖြစ်စေ၊ ဥက္ကဋ္ဌက ပြစ်ဒဏ်စတင်ကျခံရမည့်ရက်ကို သီးခြားသတ်မှတ်ဖော်ပြထားပါက ထိုရက်မှဖြစ်စေ စတင် သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

၃၆။ ဤဥပဒေအရ ထောင်ဒဏ်ချမှတ်သည့်အခါ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းခံရသူ၏ ရဲတပ်ရင်း မှူး သို့မဟုတ် ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးက ထိုသူကို ချုပ်ထားရမည်ဖြစ်သော အကျဉ်းထောင်အုပ်ချုပ် သည့် အရာရှိထံ သတ်မှတ်ထားသည့် ပုံစံအတိုင်း ဝရမ်းတစ်စောင် ပေးပို့ရမည်အပြင် ထိုသူ ကို ဝရမ်းနှင့်အတူတကွ အကျဉ်းထောင်သို့ ပို့ရမည်။

၃၇။ တစ်ဦးတစ်ယောက်သော သူအား အကျဉ်းထောင်တွင် ကျခံစေသည့် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ် ချက်ကိုဖြစ်စေ၊ အမိန့်ကိုဖြစ်စေ၊ ဝရမ်းကိုဖြစ်စေ ပယ်ဖျက်သည့် သို့မဟုတ် ပြောင်းလဲသည့် အမိန့်ကို ဤဥပဒေအရ နည်းလမ်းတကျထုတ်သည့်အခါ ထိုအမိန့်ထုတ်သည့် အရာရှိက သော်လည်းကောင်း၊ ထိုအရာရှိ၏ ဦးစီးအရာရှိကသော်လည်းကောင်း ထုတ်သည့်အမိန့်နှင့် အညီ ဝရမ်းတစ်စောင်ကို ထိုသူအား ချုပ်ထားသည့် အကျဉ်းထောင်အုပ်ချုပ်သော အရာရှိထံ ပို့ရမည်။

၃၈။ ဤဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးအား ရဲတရားရုံးကဖြစ်စေ၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ တရားရုံး ကဖြစ်စေ ပြစ်မှုတစ်ခုအတွက် တရားသေလွတ်လိုက်သည့်အခါ သို့မဟုတ် ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ပြီးသည့်အခါ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၂၈ အရ အရေးယူပြီးသည့်အခါ ထိုသူကို ထိုပြစ်မှုအတွက်

ရဲတရားရုံးဖြင့် ထပ်မံ၍ စစ်ဆေးစီရင်ခြင်း သို့မဟုတ် အဆိုပါ ပုဒ်မများအရ ထပ်မံအရေးယူခြင်းမပြုရ။

အခန်း (၉)
ရဲတရားရုံးများ လိုက်နာရမည့် ကျင့်ထုံး

၃၉။ ရဲတရားရုံးတွင် ပါဝင်သည့် အဖွဲ့ဝင်များအနက် ဝါအရင့်ဆုံးအဖွဲ့ဝင်သည် ထိုရဲတရားရုံး၏ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်ရမည်။

၄၀။ (က) ရဲတရားရုံးဖြင့် စစ်ဆေးစီရင်သည့်အခါတိုင်း ရဲတရားရုံး ရုံးထိုင်လျှင် ထိုင်ချင်း ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်သော အရာရှိနှင့် အဖွဲ့ဝင်များ၏အမည်များကို တရားခံအား ဖတ်ပြရမည်။ ထိုသို့ ဖတ်ပြပြီးသောအခါ ထိုရဲတရားရုံးတွင် ပါဝင်ရုံးထိုင်နေသော အရာရှိတစ်ဦးဦး၏ စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းကို ကန့်ကွက်လိုမလို တရားခံအား မေးမြန်းရမည်၊

(ခ) အဖွဲ့ဝင်အရာရှိတစ်ဦးဦးအား တရားခံက ကန့်ကွက်လျှင် တရားခံ၏ ကန့်ကွက်ချက်နှင့် ကန့်ကွက်ခံရသော အရာရှိ၏ ချေပချက်တို့ကို ကြားနာ၍ ရေးမှတ်ရမည်။ ထို့ပြင် ကန့်ကွက်ခံရသော အရာရှိ၏ မျက်ကွယ်တွင် ကျန်ရှိနေသော အဖွဲ့ဝင်အရာရှိများက ကန့်ကွက်ချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဆုံးဖြတ်ရမည်၊

(ဂ) ကန့်ကွက်ခံရသော အဖွဲ့ဝင်အရာရှိမှအပ ကျန်အဖွဲ့ဝင်အရာရှိနှစ်ဦးက သဘောတူလျှင် ကန့်ကွက်ချက်ကို လက်ခံရမည်။ ထိုအခါ ကန့်ကွက်ခံရသော အဖွဲ့ဝင်သည် နုတ်ထွက်ရမည်။ ထို့နောက် တရားခံ၏ ကန့်ကွက်နိုင်သည့် အခွင့်အရေးကို မထိခိုက်စေဘဲ လစ်လပ်သည့် နေရာတွင် အခြားအရာရှိတစ်ဦးအား သတ်မှတ်ထားသည့် နည်းလမ်းအတိုင်း အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ခန့်အပ်ရမည်၊

(ဃ) ကန့်ကွက်ခြင်း မပြုလုပ်သည့်အခါ ဖြစ်စေ၊ ကန့်ကွက်ခြင်း ပြုလုပ်ပြီး ကန့်ကွက်ခြင်းကို ပယ်လိုက်သည့်အခါတွင် ဖြစ်စေ ကန့်ကွက်ချက်ကို လက်ခံသဖြင့် နုတ်ထွက်သွားသော အရာရှိတစ်ဦး၏ နေရာတွင် အခြားအရာရှိ တစ်ဦးဦးကို ခန့်အပ်ပြီး ထိုအရာရှိအား ကန့်ကွက်ခြင်းမပြုလုပ်သည့်အခါ သို့မဟုတ် ပြုလုပ်သည့် ကန့်ကွက်ချက်ကို လက်မခံသည့်အခါတွင် ဖြစ်စေ ရဲတရားရုံးသည် စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရမည်။

၄၁။ (က) ရဲတရားရုံးသည် အဖွဲ့ဝင်များအား ကန့်ကွက်ခြင်းရှိက ထိုကန့်ကွက်ခြင်းကိစ္စကို ပြီးစီးအောင် ဆောင်ရွက်ပြီးသည့်အပြင် ဆက်လက်စစ်ဆေးရန် သင့်လျော်သည်ဟု ယူဆပါက ရဲတရားရုံး၏ အဖွဲ့ဝင်အသီးသီးသည် စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းကို မစမီ ကျမ်းသစ္စာကိုဖြစ်စေ၊ ကတိသစ္စာကိုဖြစ်စေ ပြုရမည်၊

(ခ) ရဲတရားရုံးတွင် သက်သေခံသူအသီးသီးအား သတ်မှတ်ထားသည့်အတိုင်း ကျမ်းသစ္စာကိုဖြစ်စေ၊ ကတိသစ္စာကိုဖြစ်စေ နည်းလမ်းတကျပြုစေပြီးမှ စစ်မေးရမည်၊

(ဂ) သက်သေသည် အသက် ၁၂ နှစ်အောက် ကလေးဖြစ်သည့်အပြင် အမှန်ထွက်ဆိုရမည့် တာဝန်ဝတ္တရားကို နားလည်စေကာမူ ကျမ်းသစ္စာ၏သဘောကို လည်းကောင်း၊ ကတိသစ္စာ၏သဘောကိုလည်းကောင်း နားမလည်ဟု ရဲတရားရုံးက ထင်မြင်ယူဆသောအခါ ပုဒ်မခွဲ (ခ) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်းမပြုရ။

၄၂။ ရဲတရားရုံးသည် ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို ချမှတ်ရာတွင်လည်းကောင်း၊ ပြစ်ဒဏ်တစ်ရပ်ရပ်ကို ချမှတ်ရာတွင်လည်းကောင်း အနည်းဆုံးအဖွဲ့ဝင် ၂ ဦး၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့်သာ ချမှတ်ရမည်။

၄၃။ ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်မဆန့်ကျင်စေဘဲ သက်သေခံဥပဒေသည် ရဲတရားရုံးတွင် စစ်ဆေးစီရင်သည့် မှုခင်းကိစ္စအားလုံးနှင့် သက်ဆိုင်စေရမည်။

၄၄။ ပြစ်မှုတစ်ခုဖြင့် စွဲဆိုခြင်းခံရသူသည် တစ်ဦးတည်း စွဲဆိုခြင်းခံရသည်ဖြစ်စေ၊ အခြားသူတစ်ဦးနှင့် သို့မဟုတ် အခြားသူများနှင့် ပူးတွဲ၍ စွဲဆိုခြင်းခံရသည်ဖြစ်စေ ထိုပြစ်မှုဆိုင်ရာ

စစ်ဆေးစီရင်မှုတွင် မိမိအတွက် ကိုယ်တိုင်သက်သေခံရန် အရည်အချင်းရှိသူ ဖြစ်ရမည်။ ထိုသူ၏ သက်သေခံချက်ကို ထိုသူနှင့်ပူးတွဲ၍ စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းခံရသူ တစ်ဦးအပေါ်တွင် ဖြစ်စေ၊ အများအပေါ်တွင်ဖြစ်စေ အသုံးပြုနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် -

(က) တရားခံက မိမိသဘောအတိုင်း သက်သေခံလိုသော အခါမှတစ်ပါး အခြားအခါများတွင် တရားခံကို သက်သေအဖြစ် စစ်မေးခြင်းမပြုရ၊

(ခ) ရဲတရားရုံးသည် တရားခံ၌ သက်သေခံရန် တာဝန်မရှိဟုလည်းကောင်း၊ တရားခံက သက်သေခံလျှင် တရားခံနှင့် ပူးတွဲ၍ စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းခံရသူ တစ်ဦးအပေါ်တွင်ဖြစ်စေ၊ အများအပေါ်တွင်ဖြစ်စေ တရားခံ၏ သက်သေခံချက်ကို အသုံးပြုနိုင်သည်ဟုလည်းကောင်း တရားခံသက်သေမခံမီ တရားခံအား သတိပေးရမည်၊

(ဂ) တရားခံက သက်သေခံချက်မပေးလိုပါက ကျမ်းသစ္စာမပြုဘဲဖြစ်စေ၊ ကတိသစ္စာမပြုဘဲဖြစ်စေ ထွက်ဆိုချက်ပေးလိုက ပေးခွင့်ပြုရမည်။ တရားခံမှ သက်သေခံချက်သော်လည်းကောင်း၊ ထွက်ဆိုချက်သော်လည်းကောင်း မပြုပါက ထိုသို့မပြုခြင်းအချက်ကို အကြောင်းပြလျက် တရားလိုဘက်ကသော်လည်းကောင်း၊ ရဲတရားရုံးကသော်လည်းကောင်း တရားခံအား နစ်နာစေမည့် ယူဆချက်ကို ပြောဆိုခြင်း သို့မဟုတ် ယူဆခြင်းမပြုရ။

၄၅။ (က) ရဲတရားရုံး၏ ဥက္ကဋ္ဌ သို့မဟုတ် တရားခံ၏ ရဲတပ်ရင်းမှူး သို့မဟုတ် ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးသည် မိမိလက်မှတ်ရေးထိုးသော ဆင့်စာဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးအား သက်သေခံရန်ဖြစ်စေ၊ စာတမ်းအမှတ်အသား တစ်ခုခုကိုသော်လည်းကောင်း၊ အခြားတစ်ခုခုကိုသော်လည်းကောင်း တင်ပြရန်ဖြစ်စေ ဆင့်စာတွင် ဖော်ပြထားသည့် နေ့ရက်နှင့် အချိန်တွင် ဖော်ပြထားသည့် နေရာသို့လာရောက်ရန် ဆင့်ခေါ်နိုင်သည်၊

(ခ) ဤဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးအတွက် ဖြစ်ပါက ထိုသူ၏ ရဲတပ်ရင်းမှူး သို့မဟုတ် ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးထံသို့ ဆင့်စာကို ပို့ရမည်။ ထိုရဲတပ်ရင်းမှူး သို့မဟုတ် ရဲတပ်ဖွဲ့မှူးက ထိုသူအပေါ် ဆင့်စာချအပ်ရမည်၊

(ဂ) အခြားသက်သေတစ်ဦးဦးအတွက်ဖြစ်ပါက ထိုသက်သေရှိနိုင်သော သို့မဟုတ် နေထိုင်သော ဒေသအတွင်း စီရင်ပိုင်ခွင့်အာဏာရှိသည့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ တရားသူကြီးထံ ဆင့်စာပို့ရမည်။ ထို့အပြင် အဆိုပါ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ တရားသူကြီးသည် ထိုသက်သေအပေါ် မိမိ၏ တရားရုံးတွင် အလိုရှိသည့် သက်သေဖြစ်ဘိသကဲ့သို့ ဆင့်စာချအပ်ရမည်၊

(ဃ) သက်သေတစ်ဦး၏ လက်ရှိဖြစ်သော သို့မဟုတ် စီမံခန့်ခွဲနိုင်ခွင့်ရှိသော အခြား စာတမ်းအမှတ်အသား တစ်ခုခုကိုသော်လည်းကောင်း၊ အခြားအရာ တစ်ခုခုကိုသော်လည်းကောင်း ထိုသက်သေအား တင်ပြစေလိုသောအခါ ဆင့်စာတွင် ထိုစာတမ်းအမှတ်အသား သို့မဟုတ် အရာတစ်ခုခုကို တိကျမှန်ကန်နိုင်သမျှ မှန်ကန်အောင် ဖော်ပြရမည်။

၄၆။ (က) ရဲတရားရုံးသည် အမှုတွင် ပေါ်ပေါက်သော သက်သေခံချက်များအရ မူလစွပ်စွဲထားသည့် ပြစ်မှုအရ အပြစ်ရှိကြောင်း၊ ပေါ်လွင်မှုမရှိဘဲ အခြားပြစ်မှုအရ သို့မဟုတ် အခြားသော အခြေအနေအကြောင်းအချက်များအရ အပြစ်ရှိသည်ဟု ထင်မြင်ယူဆပါက အထူးဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်နိုင်သည်၊

(ခ) ပုဒ်မခွဲ (က)အရ အထူးဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ရာတွင် ပြစ်မှုအမျိုးအစားတူသော ပြစ်မှုများဖြစ်ရမည့်အပြင် လျော့နည်းသည့်ပြစ်မှု သို့မဟုတ် လျော့နည်းသည့် အခြေအနေအကြောင်းအချက်များ ဖြစ်ရမည်။

၄၇။ ရဲတရားရုံးသည် ဤဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးအား ပြစ်မှုတစ်ခုခုအတွက် ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်သည့်အခါ ထိုသူအား ရဲတရားရုံးကဖြစ်စေ၊ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ တရားရုံးကဖြစ်စေ ယခင်ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်း သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၂၈ အရ ယခင် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခြင်းတစ်ခုခုကို ရဲတရားရုံးက စုံစမ်းနိုင်သည့်အပြင် ၄င်းတို့နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် သက်သေခံချက်များကို ရယူနိုင်သည်။ ထို့အပြင် ဆက်လက်၍ ထိုသူ၏ အကျင့်စာရိတ္တနှင့် သတ်မှတ်ထားသည့် အခြားအကြောင်းအရာများကို သက်သေခံချက်များရယူ၍ ရေးမှတ်နိုင်သည်။

၄၈။ ကျူးလွန်ခဲ့ပုံပေါ်သည့် ပြစ်မှုနှင့် စပ်လျဉ်းသော သို့မဟုတ် ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းအတွက် အသုံးပြုခဲ့ပုံပေါ်သော ပစ္စည်းကို အမှုစစ်ဆေးစီရင်နေစဉ်အတွင်း ရဲတရားရုံးရှေ့သို့

တင်ပြသောအခါ ထိုရဲတရားရုံးသည် ထိုစစ်ဆေးစီရင်မှု မပြီးပြတ်သေးမီအတွင်းတွင်ဖြစ်စေ၊ စစ်ဆေးစီရင်ပြီးသောအခါတွင်ဖြစ်စေ ထိုပစ္စည်းကို ကောင်းမွန်စွာ ထိန်းသိမ်းရန် သို့မဟုတ် သင့်လျော်သလို စီမံခန့်ခွဲရန် အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည်။

၄၉။ (က) ရဲတရားရုံးက စစ်ဆေးစီရင်ပြီးဆုံးသည့်အခါ ထိုရဲတရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုဖြစ်စေ၊ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်ကိုဖြစ်စေ အတည်ပြုသည့် ရဲချုပ်သည် ရဲတရားရုံးတွင် တင်ပြထားသည့် သို့မဟုတ် ရဲတရားရုံးက ထိန်းသိမ်းထားသည့် သို့မဟုတ် ကျူးလွန်ခဲ့ပုံပေါ် သည့် ပြစ်မှုနှင့် စပ်လျဉ်းသော သို့မဟုတ် ပြစ်မှုကျူးလွန်ခြင်းအတွက် အသုံးပြုခဲ့သော ပစ္စည်းကိုဖြစ်စေ၊ စာတမ်းအမှတ်အသားကိုဖြစ်စေ ရဲတရားရုံးက စီမံခန့်ခွဲမှုမပြုခဲ့သေးပါက ဖျက်ဆီးခြင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းယူခြင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ လက်ရှိထားခွင့်ရှိသည်ဟု တောင်းဆိုသူအား ပေးအပ်ခြင်းဖြင့်သော် လည်းကောင်း၊ အခြားနည်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း စီမံခန့်ခွဲရန် သင့်လျော်သည်ဟု ထင်မြင်သည့် အမိန့်ကို ချမှတ်နိုင်သည်၊

(ခ) ကျူးလွန်ခဲ့ပုံပေါ်သည့် ပြစ်မှုနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ပစ္စည်းနှင့်သက်ဆိုင်သော အမိန့်တစ်ခုခုကို ပုဒ်မ ၄၈ နှင့် ပုဒ်မ ၄၉ ပုဒ်မခွဲ (က) အရ ချမှတ်သည့်အခါ ထိုပစ္စည်း အခါအားလျော်စွာ တည်ရှိရာ နယ်နိမိတ်အတွင်း စီရင်ပိုင်ခွင့် အာဏာရှိသည့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ တရားသူကြီးတစ်ဦးထံ အဆိုပါ အမိန့်ကို ချမှတ်ထားသည့် ရဲတရားရုံး သို့မဟုတ် ရဲချုပ်က ထိုအမိန့်၏တာဝန်ခံမိတ္တူ တစ်စောင်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးပြီး ပို့နိုင်သည်။ ထိုပြစ်မှုဆိုင်ရာ တရားသူကြီးသည် ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ ထိုအမိန့်ကို မိမိက ချမှတ်သည့် အမိန့်ဖြစ်ဘိသကဲ့သို့ ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်ရမည်။

ရှင်းလင်းချက်။ ဤပုဒ်မတွင် ပစ္စည်းဆိုသည့် စကားရပ်၌ ကျူးလွန်ခဲ့ပုံပေါ်သော ပြစ်မှုနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ပစ္စည်းဖြစ်လျှင် တစ်ဦးတစ်ယောက် သော သူ မူလလက်ရှိဖြစ်သော သို့မဟုတ် ကြီးကြပ်အုပ်ချုပ်ထားသော ပစ္စည်း သာမက ထိုပစ္စည်းမှ ပြောင်းလဲလိုက်သည့် သို့မဟုတ် ထိုပစ္စည်းနှင့် လဲလှယ်

လိုက်သည့် ပစ္စည်းပါဝင်သည့်အပြင် ထိုသို့ ပြောင်းလဲခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ၊ လဲလှယ်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်စေ ချက်ချင်းသော်လည်းကောင်း၊ အခြားနည်းဖြင့် သော်လည်းကောင်း ရရှိသော ပစ္စည်းလည်း ပါဝင်သည်။

၅၀။ ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ စစ်ဆေးစီရင်ခြင်းကို ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၉၃ နှင့် ပုဒ်မ ၂၂၈ တို့၏ အဓိပ္ပာယ်အရ တရားစီရင်သော မှုခင်းကိစ္စတစ်ခု ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည့်အပြင် ထိုရဲတရားရုံးကိုလည်း ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၄၈၀ နှင့် ပုဒ်မ ၄၈၂ တို့၏ အဓိပ္ပာယ်အရ တရားရုံးဟု မှတ်ယူရမည်။

အခန်း (၁၀)

အတည်ပြုခြင်းနှင့် ပြန်လည်ပြင်ဆင်ခြင်း

၅၁။ ရဲတရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက် သို့မဟုတ် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်သည် ဤဥပဒေဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အတိုင်း အတည်မပြုမချင်း မခိုင်လုံ။

၅၂။ ရဲချုပ်သည် ရဲတရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်များကို အတည်ပြုနိုင်သည့် အာဏာပိုင်ဖြစ်သည်။

၅၃။ (က) ရဲချုပ်သည် ရဲတရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အား လျော့နည်းသည့် ပြစ်မှုအရ သို့မဟုတ် လျော့နည်းသည့် အခြေအနေအကြောင်းအချက်များအရ အပြစ်ရှိကြောင်း သုံးသပ်လျှင် အထူးဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ရပ်ဖြင့် အစားထိုးပြောင်းလဲနိုင်သည်၊

(ခ) ရဲချုပ်သည် ရဲတရားရုံး၏ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်အား လျော့နိုင်သည်၊ လွတ်ငြိမ်းသက်သာခွင့်ပြုနိုင်သည် သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၃၃ တွင် ဖော်ပြထားသည့် ပြစ်ဒဏ် အမျိုးအစားများမှ ပို၍နိမ့်သော ပြစ်ဒဏ်တစ်ခုခုသို့ လျှော့ပေါ့ပြောင်းလဲနိုင်သည်၊

(ဂ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ အစားထိုးသည့် ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခုခု သို့မဟုတ် ပုဒ်မခွဲ (ခ) အရ လျှော့ပေါ့ပြောင်းလဲလိုက်သည့် ပြစ်ဒဏ်တစ်ခုခုသည် ဤဥပဒေနှင့် ဤ

ဥပဒေအရ ပြုသည့် နည်းဥပဒေများ၏ ကိစ္စများအလို့ငှာ ရဲတရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက် သို့မဟုတ် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်ဖြစ်ဘိသကဲ့သို့ အကျိုးသက်ရောက်စေရမည်၊

(ဃ) ရဲချုပ်သည် ရဲတရားရုံး၏ မှုခင်းကိစ္စဆောင်ရွက်ထားခြင်းအား ဥပဒေနှင့် မညီသည့် အကြောင်းအချက်များတွေ့ရှိလျှင်ဖြစ်စေ၊ တရားမျှတမှုမရှိသည့် အကြောင်းအချက်များ တွေ့ရှိလျှင်ဖြစ်စေ မှုခင်းကိစ္စဆောင်ရွက်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ရဲတရားရုံး၏ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းကိုလည်းကောင်း ပယ်ဖျက်နိုင်သည်။

၅၄။ (က) အတည်မပြုရသေးသည့် ရဲတရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက် သို့မဟုတ် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်ကို အတည်ပြုအာဏာပိုင်၏ အမိန့်ဖြင့် ပြန်လည်ပြင်ဆင်ခြင်း တစ်ကြိမ် ပြုလုပ်နိုင်သည့်အပြင် ထိုသို့ ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရာတွင် အတည်ပြုအာဏာပိုင်က ညွှန်ကြားလျှင် ထိုရဲတရားရုံးသည် ညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း နောက်ထပ် သက်သေခံချက်ယူနိုင်သည်၊

(ခ) ပြန်လည်ပြင်ဆင်ခြင်း ပြုလုပ်ရာ၌ မူလဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်စဉ်က ရုံးထိုင်ခဲ့သည့် အရာရှိများပါဝင်ရမည်။

အခန်း (၁၁)

အသနားခံခြင်း

၅၅။ ဤဥပဒေကို လိုက်နာရသူတစ်ဦးသည် မိမိအား ရဲတရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်က ဖြစ်စေ၊ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်ကဖြစ်စေ နစ်နာစေသည်ဟု ယူဆလျှင် ဝန်ကြီးထံ သတ်မှတ်သည့် နည်းလမ်းအတိုင်း အသနားခံစာတင်နိုင်သည်။

၅၆။ (က) ဝန်ကြီးသည် အတည်ပြုပြီးသော ရဲတရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အား လျော့နည်းသည့် ပြစ်မှုအရ သို့မဟုတ် လျော့နည်းသည့် အခြေအနေနှင့် အကြောင်း

အချက်များအရ အပြစ်ရှိကြောင်း သုံးသပ်လျှင် အထူးဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ရပ်ဖြင့် အစားထိုးပြောင်းလဲနိုင်သည်၊

(ခ) ဝန်ကြီးသည် အတည်ပြုပြီးသော ရဲတရားရုံး၏ ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်အား လျှော့နိုင်သည်။ လွတ်ငြိမ်းသက်သာခွင့်ပြုနိုင်သည်။ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၃၃ တွင် ဖော်ပြထားသည့် ပြစ်ဒဏ်အမျိုးအစားများမှ ပို၍နိမ့်သော ပြစ်ဒဏ်တစ်ခုခုသို့ လျှော့ပေါ့ပြောင်းလဲနိုင်သည်၊

(ဂ) ပုဒ်မခွဲ (က) အရ အစားထိုးသည့် ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခုခု သို့မဟုတ် ပုဒ်မခွဲ(ခ) အရ လျှော့ပေါ့ပြောင်းလဲလိုက်သည့် ပြစ်ဒဏ်တစ်ခုခုသည် ဤဥပဒေနှင့် ဤဥပဒေအရ ပြုသည့် နည်းဥပဒေများ၏ ကိစ္စများအလို့ငှာ ရဲတရားရုံး၏ ဆုံးဖြတ်ချက် သို့မဟုတ် ပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ချက်ဖြစ်ဘိသကဲ့သို့ အကျိုးသက်ရောက်စေရမည်၊

(ဃ) ဝန်ကြီးသည် အတည်ပြုပြီးသော ရဲတရားရုံး၏ မှုခင်းကိစ္စဆောင်ရွက်ထားခြင်းအား ဥပဒေနှင့် မညီသည့် အကြောင်အချက်များ တွေ့ရှိလျှင်ဖြစ်စေ၊ တရားမျှတမှုမရှိသည့် အကြောင်းအချက်များ တွေ့ရှိလျှင်ဖြစ်စေ မှုခင်းကိစ္စဆောင်ရွက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ရဲတရားရုံး၏ ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းကိုလည်းကောင်း ပယ်ဖျက်နိုင်သည်၊

(င) ဝန်ကြီးသည် ပုဒ်မခွဲ (က)၊ (ခ) နှင့် (ဃ) ပါ အခွင့်အာဏာများကို ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်ရာတွင် အသနားခံစာလက်ခံရရှိသည့် နေ့ရက်မှ ရက်ပေါင်း (၆၀) အတွင်းသာ ဆောင်ရွက်နိုင်ခွင့်ရှိသည်။

အခန်း (၁၂)

အထွေထွေ

၅၇။ ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် -

(က) ဝန်ကြီးဌာနသည် လိုအပ်သော နည်းဥပဒေများ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို အစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ထုတ်ပြန်နိုင်သည်၊

(ခ) ဝန်ကြီးဌာန သို့မဟုတ် ရဲချုပ်ရုံးသည် လိုအပ်သော အမိန့်ကြော်ငြာစာ၊ အမိန့်နှင့် ညွှန်ကြားချက်များကို ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။

(ပုံ)

သန်းရွှေ

ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး

ဥက္ကဋ္ဌ

နိုင်ငံတော်ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှုတည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့